

Jan Lorman a jeho devítiletý Bendži spolu sdílejí ředitelskou kancelář v Domě Portus, kde sídlí organizace Život 90, kterou založil.

Senioři umí žít naplno

Před třiceti lety navštívil Jan Lorman tehdejší domov důchodců. Byl to šok. Když zjistil, jak jinak a lépe by senioři mohli žít, neváhal pro to pracovat.

Dům Portus, kde sídlí organizace ŽIVOT 90, je v centru Prahy. „Chceme být v centru, aby lidé, kteří sem chodí, byli také ve středu dění,“ říká Jan Lorman (73), který s manželkou Blankou a několika přáteli ŽIVOT 90 založil. „Jde nám o to, aby lidé byli co nejdéle v rámci možností soběstační, a také aktivní. Máme tu kavárny, Divadlo U Valšů, pořádáme kurzy a kroužky, které vedou také senioři. Samozřejmě máme i různé asistenční i pečovatelské služby, tíšňovou péči a lůžkové oddělení s fyzioterapií. Ale to hlavní pro nás je, aby se starší lidé mohli uplatnit se vším, co umí a znají,“ vysvětluje Jan Lorman. Inspirací mu před třemi dekádami byla kon-

ference dobrovolníků v Paříži. „Jmenovala se La vie 90, tedy ŽIVOT 90. Tam jsem se setkal s prací abbého Pierra, který založil hnutí, které dávalo druhou šanci lidem z okraje společnosti. Nedával jim almužny, ale možnost pracovat pro sebe, postavit si obydlí apod. Nějak jsem to vztáhl i na situaci starých lidí. Často je společnost vnímá jako ty, kteří jen chtějí zvyšovat důchody. To je také důležité, ale většina z nich vám spíš řekne »Chci se uplatnit.«“

Že by senioři měli mít možnost být aktivní, byl Jan Lorman přesvědčený. „Předtím jsem měl napsat do časopisu

První ze služeb byl Senior telefon

článek o domově důchodců na Malé Straně. Byl to pro mě náraz na stáří bez obsahu. Lidé ve vícelůžkovém pokoji, všichni v nočních košilích, leželi nebo seděli na posteli a bylo úplné ticho, nic se nedělo. Na dvorku na lavičce seděla paní, v ruce měla jogurt, ale nejedla, jen se pohupovala. Nazval jsem to Čekání na smrt,“ vypráví Jan Lorman. „Pak jsem vyšel ven, na Karlův most, a tam chodili a bavili se stejně staří Rakušané, Italové nebo Francouzi. To byl obrovský impuls, řekl jsem si, proč by takoví nemohli být i naši senioři.“

ŽIVOT 90 vznikl »u Lormanů v obýváku«. První službou, kterou nabídl lidem z celé republiky, byl Senior telefon. Funguje stále, dnes ovšem s profesionály, kteří dokážou poradit starým lidem i jejich potomkům. Linka je bezplatná, číslo

800 157 157. „Tehdy jsme ale na rozdíl ode dneška nebyli u telefonu 24 hodin denně. Abychom službu zajistili, měli jsme záznamník. V té době nic běžného, osobně jsem ho přivezl z Paříže, kde jsem ho vyměnil za foťák po tátovi,“ vzpomíná Jan Lorman.

Jak přibývalo aktivit, už se věci nedaly dělat jen na základě dobrovolnictví. „Odešel jsem v roce 1992 z Divadla Za Branou, kde jsme tehdy pracoval, a věnoval se ŽIVOTu 90 na plný úvazek. Mezi první akce patřily Vánoce pro osamělé senioři a bylo plno, museli jsme vyhlásit ještě jeden termín. V té době se takové akce moc nedělaly, dnes už je to naštěstí jiné.“

V ŽIVOTě 90 Jan Lorman pracuje stále. „Možnosti se rozšiřují, a také sem chodí stále víc lidí,“ říká. „Proč by člověk neměl v 80 žít naplno stejně jako ve třiceti?“ ■ **kaš**